

**Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, (ΠΜΣ)
«Γεωπολιτική Ανάλυση, Γεωστρατηγική Σύνθεση και Σπουδές Άμυνας και
Διεθνούς Ασφάλειας»**

SYLLABUS

Γ΄ ΕΞΑΜΗΝΟ (Χειμερινό), 2016-17

Γνωστικό αντικείμενο: «Κλασική Υψηλή Στρατηγική, Πολεμολογία και Στρατηγικά Υποδείγματα»

Υπεύθυνος Καθηγητής: Αναπληρωτής. Καθηγητής. Σχολής Ευελπίδων Κωνσταντίνος Γρίβας

Συνεργάτης διδάσκων (διαλέκτης): Δρ Ιωάννης Σαλαβράκος

Σκοπός του μαθήματος είναι να καταδείξει τις δραστικές αλλαγές που διαμορφώνονται στη μεθοδολογία των πολεμικών επιχειρήσεων διεθνώς τα τελευταία χρόνια και τις επιδράσεις που αυτές ενδέχεται να έχουν στη μορφή του διεθνούς συστήματος κατά τα επόμενα έτη.

Περιεχόμενο του μαθήματος: Θα μελετηθεί η εξέλιξη του φαινομένου του Πολέμου στο πέρασμα της Ιστορίας ενώ θα δοθεί έμφαση στις νέες μορφές πολέμου που εμφανίστηκαν τα τελευταία χρόνια, κυρίως μετά το 2001. Θα εξεταστεί η λειτουργία της στρατιωτικής ισχύος στη διαμόρφωση της υψηλής στρατηγικής των κρατών ιστορικά και τι επίδραση μπορεί να έχει στο μέλλον. Η στρατιωτική ισχύς θα εξεταστεί ως σχετικό και όχι ως απόλυτο μέγεθος και θα μελετηθεί η διαδραστική σχέση των στρατιωτικών τεχνολογιών με το γεωγραφικό περιβάλλον, το εκάστοτε πολιτισμικό πλαίσιο, τα διάφορα είδη των πολεμικών αντιπαραθέσεων και με μια σειρά από άλλους παράγοντες.

Η ανάπτυξη του περιεχόμενου του μαθήματος σε 10 Θεματικές Ενότητες Διδασκαλίας (διαλέξεις), διδασκόμενες σε (δώδεκα), 10 2ωρα, [+1 ώρα για την διανομή θεμάτων τελικών εργασιών για τους σπουδαστές].

Θεματικές Ενότητες Διδασκαλίας (διαλέξεις)

- 1. ΥΨΗΛΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΤΟ ΥΠΟ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ.** (2ώρες). [Δρ Ιωάννης Σαλαβράκος].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Kennedy, Paul, *ΤΑ ΚΟΜΒΙΚΑ ΚΡΑΤΗ ΚΑΙ Η ΕΞΩΤΕΡΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΩΝ ΗΠΑ*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2001.
- Mearsheimer, J., John, *Η ΤΡΑΓΩΔΙΑ ΤΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2007.

- Gilpin, Robert, *ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΑΛΛΑΓΗ ΣΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2004.
- Brzezinski, Zbigniew, *Η ΜΕΓΑΛΗ ΣΚΑΚΙΕΡΑ*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 1998.
- Brzezinski, Zbigniew, *Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΕΥΚΑΙΡΙΑ*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 2008.
- Murray, Williamson, Sinnreich, Hart, Richard, Lacey, James, (ed.), *The Shaping of Grand Strategy. POLICY, DIPLOMACY, AND WAR*, Cambridge University Press, New York, 2011.
- Posen, R., Barry, *RESTRAINT. A NEW FOUNDATION FOR U.S. GRAND STRATEGY*, Cornell University Press, Ithaca, USA, 2014.
- Payne, B., Keith, *THE GREAT AMERICAN GAMBLE. DETERRENCE THEORY AND PRACTICE FROM THE COLD WAR TO THE TWENTY – FIRST CENTURY*, National Institute Press, Fairfax, Virginia, 2008.

2. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΗΣ ΑΠΟΤΡΟΠΗΣ ΣΤΟ ΣΥΓΧΡΟΝΟ ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ. (2ώρες). [Δρ Ιωάννης Σαλαβράκος].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Mearsheimer, John, J., *CONVENTIONAL DETERRENCE*, Cornell University Press, Ithaca and London, 1983.
- Zagarem C., Frank, *THE DYNAMICS OF DETERRENCE*, The University of Chicago Press, Chicago and London, 1987.
- Payne, B., Keith, *The Fallacies of Cold War Deterrence and a New Direction*, The University Press of Kentucky, Lexington, Kentucky, 2001.
- Paul, T., V., Morgan, M., Patrick, Wirtz, J., James, (ed.), *COMPLEX DETERRENCE. Strategy in the Global Age*, The University of Chicago Press, Chicago and London, 2009.
- Jervis, Robert, Lebow, Ned, Richard, Stein, Gross, Janice, *PSYCHOLOGY & DETERRENCE*, John Hopkins University Press, Baltimore and London, 1985.
- Cimbala, Stephen, J., *COERCIVE MILITARY STRATEGY*, Texas A&M University Press, USA, 1998.
- Freedman, Lawrence, *DETERRENCE*, Polity Press, Cambridge, U.K, 2004.
- Payne, B., Keith, *THE GREAT AMERICAN GAMBLE. DETERRENCE THEORY AND PRACTICE FROM THE COLD WAR TO THE TWENTY – FIRST CENTURY*, National Institute Press, Fairfax, Virginia, 2008.
- Ήφαιστος, Παναγιώτης, Πλατιάς, Αθανάσιος, *ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΠΟΤΡΕΠΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 1992.
- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *ΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΤΟΥ ΕΦΙΑΛΤΗ. Ο ΠΥΡΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ*, Εκδόσεις Οξύ, Αθήνα, 2007.
- Κουσκουβέλης, Ι. Ηλίας, *ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2005.
- Allison, Graham, Zelikow, Philip, *Η ΚΡΙΣΗ ΤΗΣ ΚΟΥΒΑΣ. Η ουσία της απόφασης*, Εκδόσεις Παπαζήση, Αθήνα, 2006.

- Younger, M., Stephen, *THE BOMB. A NEW HISTORY*, Ecco, Harpers Collins Publishers, New York, 2010.
- Cirincione, Joseph, *BOMB SCARE. THE HISTORY & FUTURE OF NUCLEAR WEAPONS*, Columbia University Press, New York, 2007.
- Freedman, Lawrence, *The Evolution of Nuclear Strategy*, Palgrave Macmillan, U.K. 2009.
- Bracken, Paul, *THE SECOND NUCLEAR AGE. Strategy, Danger, and the New Power Politics*, Times Books, New York, 2012.
- Narang, Vipin, *NUCLEAR STRATEGY IN THE MODERN ERA. REGIONAL POWERS AND INTERNATIONAL CONFLICT*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 2014.
- Larsen, A., Jeffrey, Kartchner, M., Kerry, (ed.), *ON LIMITED NUCLEAR WAR IN THE 21ST CENTURY*, Stanford University Press, Stanford, California, 2014.
- Reed, C., Thomas, Stillman, B., Danny, *THE NUCLEAR EXPRESS. A POLITICAL HISTORY OF THE BOMB AND ITS PROLIFERATION*, Zenith Press, Minneapolis, USA, 2009.
- Reed, C. Thomas, *AT THE ABYSS. AN INSIDER'S HISTORY OF THE COLD WAR*, Ballantine Books, New York, 2005.
- Kaplan, Fred, *THE WIZARDS OF ARMAGEDON*, Stanford University Press, Stanford, California, 1991.

3. Η ΑΝΑΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΥΡΗΝΙΚΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ; ΕΝΑ ΝΕΟ ΜΟΝΤΕΛΟ ΠΥΡΗΝΙΚΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ ΓΙΑ ΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ. (2ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *ΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΤΟΥ ΕΦΙΑΛΤΗ. Ο ΠΥΡΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ*, Εκδόσεις Οξύ, Αθήνα, 2007.
- Κουσκουβέλης, Ι. Ηλίας, *ΑΠΟΤΡΟΠΗ ΚΑΙ ΠΥΡΗΝΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2005.
- Younger, M., Stephen, *THE BOMB. A NEW HISTORY*, Ecco, Harpers Collins Publishers, New York, 2010.
- Cirincione, Joseph, *BOMB SCARE. THE HISTORY & FUTURE OF NUCLEAR WEAPONS*, Columbia University Press, New York, 2007.
- Freedman, Lawrence, *The Evolution of Nuclear Strategy*, Palgrave Macmillan, U.K. 2009.
- Bracken, Paul, *THE SECOND NUCLEAR AGE. Strategy, Danger, and the New Power Politics*, Times Books, New York, 2012.
- Narang, Vipin, *NUCLEAR STRATEGY IN THE MODERN ERA. REGIONAL POWERS AND INTERNATIONAL CONFLICT*, Princeton University Press, Princeton, New Jersey, 2014.
- Larsen, A., Jeffrey, Kartchner, M., Kerry, (ed.), *ON LIMITED NUCLEAR WAR IN THE 21ST CENTURY*, Stanford University Press, Stanford, California, 2014.
- Reed, C., Thomas, Stillman, B., Danny, *THE NUCLEAR EXPRESS. A POLITICAL HISTORY OF THE BOMB AND ITS PROLIFERATION*, Zenith Press, Minneapolis, USA, 2009.

- Reed, C. Thomas, *AT THE ABYSS. AN INSIDER'S HISTORY OF THE COLD WAR*, Ballantine Books, New York, 2005.
- Kaplan, Fred, *THE Wizards OF Armageddon*, Stanford University Press, Stanford, California, 1991.

- 4. ΝΕΕΣ ΜΟΡΦΕΣ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΠΡΟΒΟΛΗΣ ΙΣΧΥΟΣ ΚΑΙ ΝΕΟΙ ΧΩΡΟΙ ΠΟΛΕΜΙΚΗΣ ΑΝΤΙΠΑΡΑΘΕΣΗΣ. ΥΒΡΙΔΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ, «ΕΠΑΥΞΗΜΕΝΟΣ» ΠΟΛΕΜΟΣ, ΚΥΒΕΡΝΟΠΟΛΕΜΟΣ, ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ.** (2 ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας]. [+1 ώρα για την διανομή θεμάτων τελικών εργασιών για τους σπουδαστές].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Κολοβός, Κων., Αλέξανδρος, *ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΕΙΑ. ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΔΙΑΣΤΑΣΕΙΣ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2003.
- Creveld, Van, Martin, *Η ΜΕΤΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ*, Εκδόσεις Τουρίκη, Αθήνα, 2007.
- Keegan, John, *Η Ιστορία του Πολέμου*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 1997.
- Record, Jeffrey, *BEATING GOLIATH. Why Insurgencies Win*, Potomac Books, Washington D.C. 2009.
- Murray, Williamson, Mansoor, R., Peter, (ed.), *Hybrid Warfare. Fighting Complex Opponents from the Ancient World to the Present*, Cambridge University Press, New York, 2012.
- Brown, F., Leslie, *Twenty – First Century Warfare Will be Hybrid*, U.S. Army War College, Carlisle Barracks, 2011.
- Davis, K., Paul, Bigelow, H., James, McEver, Jimmie, *Effects of Terrain, Maneuver Tactics, and C4ISR on the Effectiveness of Long – Range Precision Fires*, RAND, Santa Monica, California, 2000.
- Singer, P.W., Friedman, Allan, *CYBERSECURITY AND CYBERWAR. WHAT EVERYONE NEEDS TO KNOW*, Oxford University Press, New York, 2014.
- Kramer, D., Franklin, *Cyberpower and National Security: Policy Recommendations for a Strategic Framework in Cyberpower and National Security*, ed. Kramer, D., Franklin, Starr, H., Stuart, Wentz, K., Larry, National Defense University Press & Potomac Books, Inc., Washington D.C. 2009.
- Rid, Thomas, Hecker, Mark, *WAR 2.0. Irregular Warfare in the Information Age*, Praeger Security International, Westport, Connecticut, London, 2009.

- 5. ΑΠΟ ΕΝΑ ΜΟΝΟΠΟΛΙΚΟ (UNI POLAR) ΣΕ ΕΝΑ ΠΟΛΥΠΟΛΙΚΟ (MULTI POLAR) Ή ΣΕ ΕΝΑ ΜΗ ΠΟΛΙΚΟ (NON POLAR) ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ; Η ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗ ΙΣΧΥΣ ΚΑΙ Η ΙΣΧΥΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ, ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ ΚΑΙ ΑΝΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ ΣΕ ΕΝΑ ΝΕΟ ΔΙΕΘΝΕΣ ΣΥΣΤΗΜΑ.** (2 ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *Η ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΑΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ ΚΑΙ Η ΓΕΩΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΗ ΜΕΣΗ ΑΝΑΤΟΛΗ*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 2013.
- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *ΤΟ ΤΕΛΟΣ ΤΟΥ ΠΕΤΡΕΛΑΙΟΥ ΚΑΙ Η ΑΡΧΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΗΣ ΓΕΩΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ*, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα, 2008.
- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΤΟΥ ΘΩΡ. ΠΡΟΗΓΜΕΝΑ ΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΟΠΛΑ ΓΙΑ ΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ*, Ινστιτούτο Αμυντικών Αναλύσεων, Αθήνα, 2007.
- Γρίβας, Κωνσταντίνος, *Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ*, Επικοινωνίες, Αθήνα, 1999.
- Murray, Williamson, Knox, MacGregor, *Η επανάσταση στις στρατιωτικές υποθέσεις. Ανατομία της δυναμικής της, 1300 – 2050*, Εκδόσεις Τουρίκη, Αθήνα.
- Κυριαζής, Κ. Νίκος, Σπανός, Χ. Στέλιος, *ΤΟ ΠΡΟΣΩΠΟ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΣΤΟΝ 21^Ο ΑΙΩΝΑ*, Βιβλιοπωλείον της Εστίας, Αθήνα, 2000.
- Friedman, George, Friedman, Meredith, *THE FUTURE OF WAR. POWER, TECHNOLOGY AND AMERICAN WORLD DOMINANCE IN THE TWENTY – FIRST CENTURY*, St. Martin’s Griffin, New York, 1996.
- Weigley, F., Russell, *THE AMERICAN WAY OF WAR. A History of United States Military Strategy and Policy*, Indiana University Press, Bloomington, Indiana, 1973.
- Binnendijk, Hans (ed.). *TRANSFORMING AMERICAS MILITARY*, National Defense University Press, Washington D. C. 2002.
- Scales, Robert, H., Jr. *FUTURE WARFARE ANTHOLOGY*, U.S. Army War College, Carlisle Barracks, Pennsylvania, 2001.
- Keegan, John. *THE IRAQ WAR*, Vintage Books, New York 2004.
- Adamsky, Dima, *The Culture of Military Innovation. The Impact of Cultural Factors on the Revolution in Military Affairs in Russia, the US, and Israel*, Stanford University Press, Stanford, California 2010.
- Mahnken, Thomas, G. *TECHNOLOGY AND THE AMERICAN WAY OF WAR SINCE 1945*, Columbia University Press, New York 2008.

6. ΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ. (2 ώρες). [Δρ Ιωάννης Σαλαβράκος].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Τόφλερ, Άλβιν, *ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΑΝΤΙΠΟΛΕΜΟΣ*, Κάκτος, Αθήνα, 1994.
- Creveld, Van, Martin, *The Culture of War*, Ballantine Books, New York, 2008.
- Lynn, John, A. *Battle. A HISTORY OF COMBAT AND CULTURE. From Ancient Greece to Modern America*, Westview Press, USA, 2003.

- Sherman, Nancy, *STOIC WARRIORS. THE ANCIENT PHILOSOPHY BEHIND THE MILITARY MIND*, Oxford University Press, New York, 2007.
- Pressfield, Steven, *THE WARRIOR ETHOS*, Black Irish Entertainment, New York, 2011.
- Moseley, Alexander, *A PHILOSOPHY OF WAR*, Algora Publishing, New York, 2002.
- Reisch, George A., *HOW THE COLD WAR TRANSFORMED PHILOSOPHY OF SCIENCE. To the Icy Slopes of Logic*, Cambridge University Press, New York, 2005.
- Matthews R., Michael, (ed.) *The Scientific Background to Modern Philosophy*, Hackett Publishing Company, Indianapolis, USA, 1989.

7. ΨΥΧΟΛΟΓΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΠΟΥ ΕΠΙΔΡΟΥΝ ΣΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗΣ ΙΣΧΥΟΣ. (2 ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Grossman, David. *ON KILLING. The Psychological Cost of Learning to Kill in War and Society*, Back Bay Books, New York 1995.
- Grossman, David, Christensen, Loren, W. *ON COMBAT. The Psychology and Physiology of Deadly Conflict in War and Peace*, Warrior Science Publications, USA 2004.
- Holmes, Richard, *ACTS OF WAR. THE BEHAVIOR OF MEN IN BATTLE*, Free Press, New York 1985.
- Marshall, S.L.A. *MEN AGAINST FIRE. The Problem of BATTLE COMMAND*, University of Oklahoma Press, Norman 1947.
- Dr Arthwohl, Alexis, Christensen, Loren, W. *DEADLY FORCE ENCOUNTERS*, Paladin Press, Boulder Colorado 1997.

8. ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΚΑΙ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΙΣΧΥΣ, ΣΥΓΧΡΟΝΟΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ – ΔΙΚΤΥΟΚΕΝΤΡΙΚΟΣ ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΑΠΟΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΜΟΝΤΕΛΑ ΜΑΧΗΣ. (2 ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Creveld, Van, Martin, *η διοίκηση στον πόλεμο*, Εκδόσεις Τουρίκη, Αθήνα, 2001
- Krulak, H., Victor, *FIRST TO FIGHT. An Inside View of the U.S. Marine Corps*, Naval Institute Press, Annapolis, Maryland, 1999.
- Grice, Michael, D. *ON GUNNERY. The Art and Science of Field Artillery From the American Civil War to the Dawn of the 21st Century*, Booksurge Publishing, Charleston, South Carolina, 2009.
- Gudmundsson, Bruce, I. *On Artillery*, Praeger, Westport, Connecticut, London, 1993.

- English, John, A. Gudmundsson, Bruce, I. *On Infantry*, Praeger, Westport, Connecticut, London 1994.
- Gudmundsson, Bruce, I. *STORMTROOP TACTICS. INNOVATION IN THE GERMAN ARMY, 1914 – 1918*, Praeger, Westport, Connecticut, London, 1989.
- Corum, S., James, *THE ROOTS OF BLITZKRIEG. Hans von Seeckt and German Military Reform*, University Press of Kansas, Lawrence, Kansas, 1992.
- Muth, Jorg, *COMMAND CULTURE. Officer Education in the U.S. Army and the German Armed Forces, 1901 – 1940 and the Consequences for World War II*, University of North Texas Press, Denton, Texas, 2011.
- Shamir, Eitan, *Transforming Command. THE PURSUIT OF MISSION COMMAND IN THE U.S., BRITISH, AND ISRAELI ARMIES*, Stanford University Press, Stanford, California 2011.
- Grabtree, James, D. *On Air Defense*, Praeger, Westport, Connecticut, London 1994.
- U.S. Marine Corps Staff, *WARFIGHTING*, Department of the Navy, Headquarters United States Marine Corps, Washington D.C. 1997.
- Lind, William, S. *Maneuver Warfare Handbook*, Westview Press, Boulder, Colorado 1985.
- Leonhard, Robert, *THE ART OF MANEUVER. Maneuver – Warfare Theory and AirLand Battle*, Presidio Press, Novato, USA 1991.
- Serena, C., Chad, *A REVOLUTION IN MILITARY ADAPTATION. THE US ARMY IN THE IRAQ WAR*, Georgetown University Press, Washington D.C. 2011.
- Finkel, Meir, *ON FLEXIBILITY. Recovery from Technological and Doctrinal Surprise on the Battlefield*, Stanford University Press, Stanford, California, 2007.
- Summers, G., Harry, Jr, *ON STRATEGY. A critical analysis of the Vietnam War*, Random House Publishing Group, New York, 1995.
- Engle, Eloise, Paananen, Lauri, *THE WINTER WAR THE SOVIET ATTACK ON FINLAND 1939 – 1940*, Stackpole Books, Mechanicsburg, USA, 1973.
- Trotter, William, R., *FROZEN HELL, THE RUSSO – FINNISH WINTER WAR OF 1939 – 1940*, Algonquin Books of Chapel Hill, Chapel Hill, North Carolina 1991.
- Roberts, Keith, *Cromwell's War Machine. The New Model Army 1645 – 1660*, Pen & Sword, Barnsley, South Yorkshire, U.K. 2009.
- May, Timothy, *THE MONGOL ART OF WAR*, Pen and Sword Books, Ltd, Barnsley, South Yorkshire, U.K., 2007.

9. ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΛΗΨΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΕΧΝΗ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΝ ΣΤΡΑΤΙΩΤΙΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ. (2ώρες).
[Δρ Ιωάννης Σαλαβράκος].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Paret, Peter, (επ.), *ΟΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΙ ΤΗΣ ΣΥΓΧΡΟΝΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ. Από τον Μακκιαβέλι στην Πυρηνική Εποχή*, Εκδόσεις Τουρική, Αθήνα, 2004.

- Μαυρόπουλος, Παναγιώτης, *ΕΙΣΑΓΩΓΗ ΣΤΗ ΘΕΩΡΙΑ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ ΚΑΙ ΤΗΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗΣ*.
- Κολλιόπουλος, Κωνσταντίνος, *Η ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ ΣΚΕΨΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΟΤΗΤΑ ΜΕΧΡΙ ΣΗΜΕΡΑ*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2008.
- Παπασωτηρίου, Χαράλαμπος, *Βυζαντινή Υψηλή Στρατηγική 6^{ος} – 11^{ος} αιώνας*, Εκδόσεις Ποιότητα, Αθήνα, 2011.
- O'Hanlon, Michael, E. *The SCIENCE of WAR*, Princeton University Press, Princeton New Jersey, 2009.
- Bousquet, Antoine. *The Scientific Way of WARFARE. Order and Chaos on the Battlefields of Modernity*, Columbia University Press, New York 2009.
- Halleck, H., *Elements of Military Art and Science*, Mountain Waters Pty, Lexington USA, 2012.
- Jackson, P., Aaron, *The Roots of Military Doctrine. Change and Continuity in Understanding the Practice of Warfare*, Combat Studies Institute Press, US Army Combined Arms Center, Fort Leavenworth, Kansas, 2014.
- Gray, Colin, S. *Fighting Talk. Forty Maxims on WAR, PEACE, and STRATEGY*, Potomac Books, Washington D.C, 2009.
- Cohen, Eliot, A. Gooch, John, *MILITARY MISFORTUNES. THE ANATOMY OF FAILURE IN WAR* Free Press, New York 1990.
- Bevin, Alexander, *HOW WARS ARE WON. THE 13 RULES OF WAR FROM ANCIENT GREECE TO THE WAR ON TERROR*, Three Rivers Press, New York 2002.
- Johnson, Rob, Whitby, Michael, France, John, *HOW TO WIN ON THE BATTLEFIELD. 25 KEY TACTICS TO OUTWIT, OUTFLANK AND OUTFIGHT THE ENEMY*, Thames & Hudson, London, U.K., 2010.
- Murray, Williamson, *MILITARY ADAPTATION IN WAR. With Fear of Change*, Cambridge University Press, New York, 2011.
- Luttwak, Edward, N., *STRATEGY. THE LOGIC OF WAR AND PEACE*, The Belknap Press of Harvard University Press, Cambridge, Massachusetts, London, England, 2001.
- Biddle, Stephen, *MILITARY POWER. Explaining Victory and Defeat in Modern Battle*, Princeton University Press, New Jersey, 2004.
- Greene, Robert, *THE 33 STRATEGIES OF WAR*, Viking, Penguin Group, New York, 2006.
- Sloan, C., Elinor, *MODERN MILITARY STRATEGY. AN INTRODUCTION*, Routledge, New York, 2012.
- Heuser, Beatrice, *The Evolution of Strategy, Thinking War from Antiquity to the Present*, Cambridge University Press, New York, 2010.
- Murray, Williamson, Knox, MacGregor, Bernstein, Alvin, (ed.), *THE MAKING OF STRATEGY. Rulers, States, and War*, Cambridge University Press, New York, 1994.
- Murray, Williamson, Sinreich, Hart, Richard, (ed.), *Successful Strategies. Triumphant in War and Peace from Antiquity to the Present*, Cambridge University Press, Cambridge, U.K., 2014.

10. ΘΡΗΣΚΕΙΑ ΚΑΙ ΔΥΤΙΚΟΣ ΤΡΟΠΟΣ ΠΟΛΕΜΟΥ. (2 ώρες). [Αναπλ. Καθ. Κωνσταντίνος Γρίβας].

Ενδεικτική βιβλιογραφία

- Hanson, Davis, Victor, *ΣΦΑΓΗ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ*, Κάκτος, Αθήνα, 2002.
- Louth, Andrew, *Introducing EASTERN ORTHODOX THEOLOGY*, IVP Academic, London, 2013.
- Άρμστρονγκ, Κάρεν, *η ΙΣΤΟΡΙΑ του ΘΕΟΥ*, Εκδόσεις Φιλίστωρ, Αθήνα, 1996, μετάφραση Φώτης Τερζάκης.
- Γιανναράς, Χρήστος, *Αλφαβητάρι της πίστης*, Εκδόσεις Δόμος, Αθήνα 1983.
- Στανιλοάε, Δημητρίου, *Η ΠΕΡΙ ΘΕΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΗ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ*, εκδόσεις Αρμός, Αθήνα 2011.
- Ιεροθέου, Μητροπολίτου Ναυπάκτου και Αγίου Βλασίου, *Το πρόσωπο στην Ορθόδοξη Παράδοση*, Ιερά Μονή Γενεθλίου της Θεοτόκου (Πελαγίας), Λεβαδεία 1997.
- Gray, John, *STRAW DOGS. THOUGHTS ON HUMANS AND OTHER ANIMALS*, Farrar, Straus and Giroux, New York, 2002.
- Yannaras, Christos, *Orthodoxy and the West*, Holy Cross Orthodox Press, Brookline, Massachusetts, 2006.
- Lossky, Vladimir, *ORTHODOX THEOLOGY. AN INTRODUCTION*, St Vladimir's Seminary Press, Crestwood, New York, 1978.

11. ΓΡΑΠΤΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ [ΜΕΤΑ ΑΠΟ ΠΑΡΑΔΟΣΗ ΕΡΓΑΣΙΩΝ]

α) Η βαθμολόγηση των εργασιών (ποσοστό συμμετοχής στην διαμόρφωση της τελικής βαθμολογίας), προστιθέμενου του βαθμού των γραπτών εξετάσεων και εξαγομένου του σταθμισμένου μέσου όρου αυτών, θα ανακοινούται στους ενδιαφερομένους ως τελική βαθμολογία του μαθήματος.

β) Ο προσδιορισμός του ποσοστού συμμετοχής της εργασίας ανακοινούται στους σπουδαστές από τους διδάσκοντες ενός εκάστου των μαθημάτων. Πάντως το εύρος του ποσοστού αυτού ορίζεται μεταξύ 30% - 40% κατά την κρίση του υπευθύνου του μαθήματος.